

ERDÉLYI GAZDA

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET

Megjelenik minden kedden egy iven és az egyleti tagoknak ingyen küldetik meg.

Nem tagok egész évre 2 frrtal fizethetnek elő, féleves előfizetés el nem fogadtatik.

HIVATALOS

KÖZLÖNYE.

Pénz- és értékküldemények az

ERDÉLYI GAZDA KIADÓ-HIVATALÁHOZ,
a lap szellemi részét illető közlemények az
ERDÉLYI GAZDA SZERKESZTŐSÉGÉHEZ
czimzendő.

A hirdetési díjazabályzatot lásd az utolsó lapon

Szerkesztő bizottság: elnök **Paget János**; **Berde Aron**, **Szabó Sámuel**, **Szentgyörgyi József**, **Vörös Sándor**,
felelős szerkesztő: **Gamauf Vilmos**.

Tartalom: Havi emlékeztető: június. — Szőlőszet. **Szentgyörgyi Lajos**. — Az elforgácsolt birtokon jelentkező visszás körülmények. **Ébner Sándor**. — A meggyaszár miveltéről. **P. L.** — Elfogadható-e okszerűen a másodraj? **Mátyás Mihály**. — Egyveleg: A gyomlálás és magfaválasztás. A tyukok gyomorkatharusa. A dohánytermelés Ausztriában. Az öntözés előnyei. — Üzleti heti szemle. — Piaczi árak. — Hirdetések.

Havi emlékeztető.

Június.

Ház és udvar. Minthogy a munkások teljes ellátás és élelmezésben részesülnek; főképen az aratási munkálatok megkezdése előtt minden gazda előre szerezzze be a szükséges ételmi szereket, nehogy ezek hiánya miatt, munka-szünetelés által károsodjék.

Szérüskertből minden hulladék és útban levő szalma polyvamaradvány elszállítandó.

A megkezdett építkezésekhez minden anyagot meg kell most hordani, nehogy a kővés gabona behordása idején az igás erő kevesbítették.

Gőzgéppel csépléshez szükséges köszén vagy fa beszerzendő.

Magtár és padlások kijavittatnak, pinczék hűvös éjjeleken szellőztetnek.

A jégverem ajtajára gyékény vagy szalma takarót függesztünk.

Szántóföld. Az ugarföldök trágyázása folytatandó; megkezdett ugarlások bevégeztetik. Elavult luczernások, miután az első kaszálás megtörtént, feltöretnek.

Harmadik részlet takarmány-törökbuza, tatárka, (haricska,) köles és mohar még sikerrel vethető, szintén az ugynevezett hathetes vagy cinquantino törökbuza e hó elején vetve, kedvező időjárás esetén, kielégíthető termést adhat.

Repcze és őszi árpa aratása megkezdetik.

Buza-vetésből a rozs kalászkok kiszedetése figyelmünket el ne kerülje.

Répa, burgonya, törökbuza, dohány, paszuly kapálása és töltögetése: a legsürgösebb munkálatok.

Rét és kaszáló. Széna kaszálás és gyűjtés kezdete e hónapra esik.

Zabos bükköny, luczerna, baltaczim, vöröshere lekaszálható; a hereléleket múlt hónapban említett gyűjtés, szárítás, behordási módozatban részesítsük.

Luczernásban mutatkozó aranka, száraz árpa polyvával befedetik, vagy kikapálva elégettetik. Az arankafoltok gyakori lekaszálását is gyakorló gazdák kedvező eredményre vezetőnek találták.

Magnak szánt luczernások meghagyatnak.

Állattenyésztés. A kútak kitisztittatnak, hogy állataink tiszta izü és salak nélküli vizet élvezhessenek.

Folytonos hőségben dolgozó jármosokra üdítő és hűsítő hatással bír a zöld takarmány-törökbuza; ezt tehát ne vonjuk meg tőlük.

Az itató vályuk tisztántartása szigorú ellenőrzést igényel.

Szopós csikók, midőn anyjukkal a déli melegben hűvös istállóra huzódnak, zabra szoktattatnak.

A juhászoknak leginkább restségen alapuló előitélete, hogy a birkának nem kell friss víz, leküzdendő. Vizenyős, buja fűnövésű láposok megmételtyezik a juhot, ily helyek tehát kerülendőek.

Folyó, patak vagy álló víz hiányában a sertések számára feresztő gödrök hanyatnak. A malacznáj estve-reggel zsákból élelmeztetik, a mi szép fejlődésüket elősegíti. A kanok számára külön járást jelelünk ki.

Gulya, ménes, bivalok, ha lehetséges, a déli hőségben vízbe állittatnak.

A házi szárnyasok elegendő friss vízzel látatnak el, vályujokba néhány rozsdás vas szeget teszünk.

Szőlő. Másodszor kapálunk, hogy a szőlővirágzás gyomot és gázt ne találjon. A virágzás alatt minden munka szüneteljen; ennek lefolyta után, midőn már a szőlő szeme kifejlődött és szilárdan áll, kezdetik a honaljzás, a kacsozás és ezt követi a felkötés. A honaljak és kacsok töben levágandók; a multhavi válogatás óta kinőtt új és meddő hajtásokat teljesen eltávolítjuk. Kötözésre legjobb a fonnyasztott káka és a hárs.

Pincze. A pincze ablakokat meleg időben zárva tartjuk és csak hűvösebb éjjeleken szellőztetjük; a hordókat feltöltögetjük és tisztára kifelétejük.

Gyümölcsös. Az oltványok és nagy fáknál előforduló fattyu hajtásokat gondosan el kell távolítani. Cseresznyét és meggyet, melyek e hónapban érnek, a kártékony madaraktól védeni kell. A lehullott rosz gyümölcsöket szorgalmasan össze kell gyűjteni és hig mésszel megsemmisíteni, sertéseknek adni sat., hogy az abban találtató ártalmas rovar (Anthonomus) szaporodását megakadályozzuk.

lyozzuk. A hajtószemre való szemzés még e hónapban folytatathatik. Az olyan növési fákön, melyeknek törzsei nagyon megfásodtak, a kéreg az éjszaki oldalon felhasítandó, hogy a nedvkeringés szabad útát nyerjen.

Faiskola. A későn fejlődött nemes hajtások csapra kötetnek. Azon nemes erős hajtásoknál, a melyeken mellékajtások fejlődnek, a mellékajtások visszametszetnek és csak a főhajtások hagyatnak meg. A kellő hosszúságra (4–6 hüvelyknyire) nőtt tavaszi oltványok, ha még nincsenek kibontva, a kötelekből kibontandók. A faiskolát gyomlálni, kapálni és az oltványokról a fattyu hajtást metszeni kell. A kicelt és a tavaszkor kiültetett vadoncok földje tisztán tartandó és száraz időjárás alkalmával megöntözendő. Azon ágyásokat, melyek maggal vannak bevetve és melyeknek a jövő évben való kikélese remélhető, nagy kíméllettel kell gyomláltatni, de öntözteni nem szükséges. Cseresznye és kajszinbarack-magvak gyűjtendő, melyeket legjobb mindjárt elvetni, mert ha sokáig a levégőn állanak kiszáradnak és nehezen kelnek ki.

Konyhakert. Az őszön sorba vetett gyökeres növények megkapálándók és a gyomtól tisztán tartandók. A kiültetett káposzta rózsák megkapálándók és a szükséghez képest esős időben trágyalével megöntözendők. A korán vetett borsók és a magnak meghagyottak leszedendők. Törpe borsó fajokat ujlag vethetünk. A paszulyt, ha azt a vetés előtt nem tettük meg, meg kell karóztatni. Törpe paszulyt ujlag vethetünk. Az ugorka és dinnye hajtásait vissza kell csipkedni; ha bő termés van, minden gyümölcs felett két levélre kell vissza vágni és a gyümölcsöt (terméseket) deszkára helyezni. A besavanyítani való ugorka most vetendő. A fokhagyma szárait le kell tiporni, hogy ki ne magvazzék. Nyári retek, endívia, fodros káposzta vetendő.

A káposztafélék a szükséghez képest megöntözendők, elvünk legyen: erősen, de ritkán öntözni. Az eprek indái folytonosan eltávolítandók, kivéve az olyan fajtát indáit, a melyeket szaporítani akarunk. A spárga metszés csak e hó közepéig tart, az ültetvény tisztán és puhán tartandó. A magnak kiültetett sövények karókhöz kötendők, a káposzta és retekmagvak a madaraktól óvandók, hogy azokban kárt ne tegyenek. Az utak a gyomtól tisztán tartandók. A melegágyakról az ablakok, ha szép időjárás van, leveendő. Paszuly, borsó, ugorka szedése folytonosan tart. A paradicsom karóztatik és felkötetik. A rászaktól felszabadult melegágyakat fel kell ásatni s ugorka, paprika és paradicsommal bevetni.

Diszkert. Azon virágágyak, melyek tavaszi virágokkal voltak beültetve, felásandók; a gumók, virághagymák kiszedendők és árnyékos szeles helyre elrakandók. A szőnyeg (Teppich) növények Fokszia, Lantanak, Heliotropium sat. rendeltetési helyeikre elültetendők. Georgina és egyáltalában minden magasabb növési és könnyen törő növény megkarózkodó és felkötendő. A virágágyások, gyepek, fák és cserjék száraz időben szorgalmasan öntözendők. A gyepek, ha kellően megnöttek, lekaszálandók, az utak szélein a gyepeket élesen levágandó. A rózsák szemzése hajtó szemre megkezdetik. A hidegházi növények átültetendők és a cserepek félig nedves porondba állítandók. Azon virágmagvak, melyek érni kezdenek, leszedetnek; a mag tenyésztésre a legszebb példányok kiválasztatnak. A szegfű homlításnak most van az ideje.

Méhészet. Az erdélyi országrészben tulajdonképen június a rajzási hónap és csak kivételesen történik ez május második felében. Kasaink és kaptáraink kívülől csinosan lesikároiva, légmentesítve; belül pedig szalma futó lángjával kiégetve készen várják az új lakókat. A rajzáshoz való minden készletünk és eszközünk teljes rendben legyen. Reggeli 8–9 órától délutáni 3–4 óráig jól vigyázzunk, mert ezen idő alatt szokott történni a rajzás. Az idejében elkészített kasokat a raj kiindulásakor még egyszer futó lánggal kiégetjük, nehogy abban pók, pókháló

vagy valami más alkalmatlan és káros p. o. léppille tojás- vagy báb maradjon és mikor a kas kihült, mézes, vagy sós vízzel — ámbár tapasztalás szerint a tej legjobb — belsejét befecskendezzük és a rajt befogjuk. A rajzott kasokat szigoruan számon tartjuk, hogy azután 8–9 napra a második rajokat is bizton várhatjuk. Ha az idő alkalmas — kellő meleg, közben esővel — nem is marad a második raj tovább benn. Harmadnegyed rajokat egyesíteniünk kell, vagy visszavernünk az anyakaszhoz; összeszállott rajokat jobb, ha nem osztjuk szét. A Dzierzon-Berlepsch új kaptárokat e hóban népesítsük be rajokkal. A mely kasok előtt szakál-alakban több napon át hever a raj, ha meg vagyunk győződve, hogy ott már új királyné peték vannak lerakva, vagy már épen beboltozott e nemű sejték — az, mint erőszakolt raj üres kaptárba átdobolandó vagy felpóczolandó. Gyenge kasainkat úgy déltájt, néhány percze nagyon népesekkel való megcserélés által népesítjük meg.

Erdészet. F ő h a s z n á l a t. A mult havi teendőkn kívül a leszállított faanyagok átadása képezi az erdész feladatát és ott, hol hasított áruk készítettnek, ezeknek elkészítése szorgalmazandó. A m e l l é k h a s z n á l a t a faszedésre, legeltetésre, a cserkéreg készítésére terjed ki. Erdőmivelés. A magas helyeken az erdészek befejezendők. Az erdővédelem a legeltetés ellenőrzésére, a vesszőlopás meggátolására és az erdőszelek gyakoribb bejárására terjed ki; ott hol a szürövar pusztításaitól lehet tartani, a szükséges óvintézkedések megteendőek és fenntartandók. A vadászat az őzbakra szorítkozik.

Szőlőszet.

Alig hat hete, hogy elmondánk egymást a „kihajtás” ötletéből s ime egy második nevezetes munka nőtt a nyakunkra.

E munka a szőlőmivelés sarkpontja: a magfa választás s az evvel együtt járó levelezés. (Gyomlálás, hányás stb. stb.)

Nincs egyetlen munkája is a szőlőnek, melyet oly sok variációban végeznének, mint épen ezt s az áldott növény végzetlen türelemmel állja ki mindannyiját.

Nem célja soraimnak a chaosba vezetni a tisztelt olvasót, elősorolni a ferdeségeket, okszerűtlen elbánásokat: hisz benne van abban kisebb-nagyobb mértékben mindannyiunk, ki egyesek önös nézetei alapján készült műveit megfigyelésre, átolvasásra szokta méltatni.

Elég az hozzá hogy Isten jóvoltából tul vagyunk Orbán napján, erdélyi szász szőlészársaink ez ijesztő rémjén s így megnyitva előttünk a tér, melyen az elkészett természetnek segítségére mehetünk.

Már színről-szinre láthatja a szőlő tulajdonos természet, annyira fejlettek a sarjak s így arra is készen kell lennie, hogy lásson s illetőleg láttasson a „levelezés” után.

Hogy pedig ez miből áll, nem annyira művelt olvasóinknak, mint valódi munkásainknak szeretném elmondani.

De minthogy azok még talán akkor is, ha t. i. angyalok nyelvén volnánk képesek szólni, szép apáik szokása szerint végeznék e munkát: bátrak vagyunk e néma betűkben mondani el s hozni ajánlatba szokott eljárásunkat.

Ugyanis, a mint Orbánon tuestem — hagyva másnemű kertészkedésemet — szőlőim közt termék s kezdem a munkát. És pedig legelső teendőm, hogy a tökéek erejéhez mér-

ten kiválasztom a jövőbeli termővesszőknek hagyandó sarjakat.

E sarjak megválasztásánál arra ügyelek, hogy azok, a mennyire csak lehet, a tőkék legalsó kötése körében legyenek, illetőleg a múlt év tavaszán hagyott s most már termésvesszők legalsó rügyeiből hagyassanak. S teszem ezt még azon esetben is, ha ezeknél magasabban szebb fejlődésük állának.

Eldobjuk a fönebb állókat, vagy ha termés van rajtuk, a fölött egy-két izzel visszaesipjük s így az alább álló sokkal gyengébbek, de jobb helyen levők pár nap alatt neki iramodnak s kellő módon kifejlődnek.

Főképp ez az a fogás, mely által szőlőtőkéknek mindig a kívánt helyen hagyhatni és növeltethetni jövőbeli termő vesszőt.

Csak — mondom — ha korán hajljuk végre e műtétet, vagyunk képesek ilyen eredményre jutni.

Hogy hány magfát hagyjunk, ez több körülménytől függ. És függ pedig a tüke erősségétől, a termés kisebb vagy nagyobb mennyiségétől, a szőlőtelep dús vagy silányabb tenyészetétől stb. stb.

De továbbá még azon körülménynek sem szabad figyelmen kívül hagyatnia, hogy ha a tüke törzse annyira vénült, hogy nehezen lehetne télire leföldni: gyöksarj maradjon, mely által a 2-ik, illetőleg 3-ik évben a tüke megifjittassék; mely sarj a következő évben 2—3 szemre kurtittatik s az azt követően termésre köttetik s az öreg (agg in) eltávolittatik.

Ha e szerint a jövőbeli termővesszők kiválasztásával s a jelzett gyöksarjjal készen vagyunk, megyünk tovább, ugyanis: minden meddő zöld sarjat letisztítunk, mely közben a terméseket 1—3 izzel, a szerint, a mint sűrűbb, lapályosabb, vagy ritkább és verőfényesebb teleppel van dolgunk, a gerezedcske fölött körmeinkkel elesipjük, figyelemmel lévén természetesen arra, hogy ha valamely kiválóbb fajtánkról más silányabb félebe zöld oltást akarnánk tenni: néhány sarjat e célból — használatig — az illető tükéken hagyunk. Ha pedig jelesebbjeinkből gyökereseket ohajtánánk nyerni, azon esetben a már arasznyira nőtt sarjakkal telt szálvesszőt a tüke mellé sormenettel a jó puha kapált földbe 4—5 cmnyire mélyítjük, úgy hogy a sarjak a földből kiálljanak.

Ezt különösen olyan tükéknél tehetjük, a melyeken nagy részben még a sarjak nem hoztak termést, de azért azonban mégis biztosak vagyunk affelől, hogy jó termők s megfizetik a rájuk fordított költséget és fáradságot.

E munkákkal egyidőre esik a zöld ojtás is, melyet hasonlóan — ezuttal is — melegen ajánlok azok figyelmébe, kik ez áldott növény kultiválása iránt érdeklődnek.*)

A szőlőszet, ha avval a fönebb jelzettek értelmében bálnunk el, mint valóban lehető leghálásabb jöltevünk megérdemli, hogy avval foglalkozunk s annak mind több-több barátot toborozunk.

*) A zöld ojtás műtétét az Erdélyi Gazda múlt évi folyama 150-ik lapján irtam le. S z. L.

Jöjjünk hát gyorsan segítségére a természetnek, lássunk a levelezés után, hogy mire a virágzás kezdetét veszi, legyünk készen vele; jól tudván mindannyiunk, hogy azon időben káros közte s illetőleg vele babrálni.

Nem tudjuk, mi van a jövő könyvében írva a jó szüretet illetőleg; — azonban annyi áll, hogy 8—10 nappal későbbre jár a természet, mint tavaly s ez okból ajánljuk harmadszor is a lehető segítségre sietést!

Én még eddig minden évben a fönebbiek szerint végeztem dolgomat s mondhatom, hogy — daczára lapályban levő s gyümölcsfákkal jó formán beplántált kis telepemnek — még mindig élvezhetővé tudtam tenni, megérlelésre segíteni terméseimet.

Igaz, hogy nagy részben korán érő fajaim vannak s kevés és rövid magfát hagyok tükéimen.

Kolozsvár.

Szentgyörgyi Lajos.

Az elforgácsolt birtokon jelentkező visszás körülmények.

Nem szándékom a tagosítás és a tagosított birtoktestben jelentkező előnyökről szólni, hanem csak arra szoritkozom, hogy feltüntessek néhány hátrányos viszonyt és visszás körülményt, mely a birtoktest tulságos elforgácsolásából, elaprózásából tulajdonosára nehezedik.

Miért tart a gazda cselédet és marhákat? Nemde azért, hogy dolgozzanak. Jövés-menésért józan gondolkozással és helyes itélettel bíró gazda fizetést adni nem fog. Az igás állatoknak is az a rendeltetésük, hogy miveljék a földet, szállítsák haza a termést és földjavítás céljából hordjanak trágyát. De lehetséges-e ezt azon birtokban idővesztegetés nélkül végezni, mely tíz, husz és több 1—2—4 holdas részletekben — a szélrózsa minden irányában — gyakran több órai távolságra egymástól terül el? Lehetetlen. Ez esetben a gazda azért fizeti munkásait, hogy egyik földecske-től egész kényelmesen a másikhoz sétáljanak; azért tartja igáit, hogy a határ egyik szegletétől az el-leukező sarokig járommal nyakukon; ekével, szekérrel körmenet alakban beszéljék a falu határát. A jövés-menés felemészti a jövedelemnek tetemes részét.

Az angol azt tartja: az idő pénz és hogy mily drága az idő, az leginkább aratás és hordás idején tűnik ki. Az aratás és behordásnál gyakran néhány órai késés vagy mulasztás súlyos veszteséget okozhat a földtulajdonosnak.

Mig minden földcskéről összeszedik a szalmás gabonát, beállhat egy hetes eső, a gabona csirázásnak indul, vesztí értékét s tulajdonosa egész éven át keletlen kenyeret tehet asztalára. Kinek földje tagosított, vagy legalább nagyobb táblákban létezik, az rövidebb idő alatt biztonságba helyezheti csomóit és kevésbé károsodik.

A határ minden irányában létező földek rosz mivélésben is részesülnek. Az épületektől és gazdasági udvartól távol esvén, az igás állatok a sok jövés-menés közben elhullatják bélürüléseiket. Az ily gazdának kevés a trágyája, vagy ha rendelkezik is több-kevesebb trágyamennyiséggel, ezt ki sem hordáthatja azon földekre, melyek talán leginkább megkívánák a javítást

Ily esetben csak a faluhoz közel eső földek szoktak trágyáztatni. Gyomlálás, kapálás, stb. vagy egészen elmarad, vagy nagy sietéssel hanyagul teljesítetik. Hisz nem érdemes ilyen csekély-ségért oda és vissza gyalogolni! Mit látunk tehát? Azt, hogy a távol eső földek gyenge terméssel fizetnek, elgyomosodnak és úgy benőnek taraczkkal, hogy szántás alkalmával azt sem tudja a mivelő: gyepet tör-e, vagy mivelés alatti földet szánt.

A közel levő földek is nehezen őrizhetők, hát ha még oly földekkel birunk, melyeket a távolság miatt több heti időközben tekinthetünk meg. Az éjjel barangolók és tilosban legeltetők minden félelem és megfélemlítés nélkül üzik tiltott mesterségüket. De mit törődnek szomszédjuk kárával, csak marhájuk hiz-zék. Népünk erkölcsi érzete a legeltetést illetőleg nem valami dicséretes, mert a tilosban legeltetést nem tartja bűnnek, sem megbüntető cselekvénynek.

Az elforgácsolt, elaprózott földeken teljes vetésforgást megállapítani a lehetetlenségek közé tartozik. Ha a többségnek búzát, kukoriczát tetszik vetni, akkor néhány józanabb gondolkozású gazdának akarva nem akarva is hasonlólag kell cselekednie. Ily esetben a földbirtokos nem rendelkezik földjével tetszése szerint; hanem oly kényszerhelyzet áll be, mely nemcsak egyesnek, de az összes lakosságnak tetemes kárt szokott okozni.

A legelő kellő kihasználása épen a lehetetlenségek közé tartozik. Még ha az egyesek marha állománya birtok-aránylag szabályoztatik is, még akkor sem felel meg a teljes igazságnak. Vannak esetek, hogy némely egyén alig bir néhány földcsekével s több marhát, juhot tart, mert vélellenül több állattal rendelkezik, mint az, kinek tizszer annyi a földje. Ha marhatartási váltságot kér, vagy ha oly csökönyös, hogy érdekét nem hagyja csorbítani és szigoruan ragaszkodik jogához, akkor ki van téve azon eshetőségeknek, hogy egy setét este lángba borul háza, szénája, termése. Ki engedékeny és hallgat, az önm.ön kifosztásába egyezik, — ki ellenkezőleg cselekszik, azt felgyújtják. —

Léteznek oly földcsekék, melyekhez út nem vezet. Az ily elbujt földek néha vetellenek maradnak, mert ha a szomszéd előbb elvetett és vetése kikelt, nem engedi, hogy földjén keresztül járjanak. Ha egyezés létre nem jő, ekkor kész az ellenségeskedés és a per.

E visszas állapotok csak tagosítás által szüntethetők meg.

Ébner Sándor.

A meggyászár mivelésről.

E jövedelmező mivelési ágról, mely nálunk is teljes figyelmet érdemel, egy bécsi gazdasági lapban a következőket olvassuk:

A pipaszár ipar eleinte a vad cseresznye ágainak kidolgozására szorított, míg az u. n. török meggyfa (*Prunus Mahaleb*) szine s illata emezt kiválóan alkalmasnak nem mutatta a pipaszár készítésre. E fa Alsó-Ausztriában a badeni vidéken vadon fordul elő és régebben csakis ennek félig meddig használható ágait gyűjtötték össze és használták fel. Miután azonban az ilyen vad ág vagy hajtás sem a kellő vastagsággal, de még kevésbe bir avval a hosszúsággal és simasággal, melyet

a pipaszártól megvárni szoktak; ezen igény kielégíthetése vezetett arra, hogy a meggyfát magról neveljék és lassan-lassan e mivelés azon magas fokra jutott, melyen ma szemléljük.

A tulajdonképeni meggyászár mivelés mint ilyen Badenben csak a harminczas években vette kezdetét és pedig nagyon szerény mérvben; ma azonban számos holdat foglalnak el a meggyászár kertek, melyek folyton szaporodnak. Még a kisebb kerttulajdonos is, ha arra való helyet találhat kertjében, ott meggyászárt nevel és azt vagy a nagyobb termelőnek, vagy az esztergályosnak adja el; az ár természetesen a minőség szerint változik. A meggyászár legyen egyenletes növési, sima, minden seb nélküli, héja setét és illatos, ha mint szép árucikk kíván szerepelni. Mint minden növény a különös ápolással, miveléssel nemesebbé lesz, ugy a meggyászár termelés is Badenben a kiváló gondozás folytán oly tökélyt ért el, mely semmi kívánni valót sem hagy fenn.

Magától értetődik, hogy az ilyen kertnek területét be kell keríteni, hogy az minden károsodástól, főleg a nyulak rágásától óva legyen; továbbá szükség van egy kutra s az egész területnek táblákba osztására, melyek egyenes és egy meter széles utakkal legyenek ellátva. Ha a helyiség igen hosszú, akkor keresztutakkal megszakítják; rendszeren a kert egész hosszában is marad egy széles szekérut, a karóknak oda és a szárazoknak onnan elszállítására; egyáltalában az egész beosztás a kiterjedéstől és a talaj kihasználásától függ. A meggy ültetése előtt a talajt jól meg kell rigolozni. A nagyobb meggyes kertek beültetése többnyire három évre van beosztva, hogy azután később minden évben lehessen pipaszárt vágni, mert a fának épen három évig kell állania, hogy e célra alkalmas anyagot szolgáltatasson. A meggyपालánta kiültetése tavasszal történik, mire az egy éves ültőncz a legjobb. Miután a *Prunus Mahaleb* több váltajjal bir, ügyelni kell arra, hogy csakis a setét héjuak használtassanak fel, mert ezek adják aztán a valódi pipaszárakat; miglen a nagyon zöld héju fajok vereses anyagot adnak, mely miután nem bir a sötétnek illatával, ugyszólván értéktelennek mondható. A szármeggyek ültetési távolsága, a sorok távolsága, valamint a köz a sorokban körülbelül 1.27 metert tesz. Nyáron a fák közötti talaj több rendbeli kapálást nyer. Tartós szárazságban a meggyest eleinte öntözni kell, hogy növekvésében el ne maradjon; továbbá fontos az is, hogy az egész ültetés mindig gazmentes legyen.

A következő év tavaszán a fiatal növényt kihajtás előtt a föld felett egy szemig visszavágják, a másik tavaszon ugyanezen eljárást ismételik. Miután azonban már az első visszavágás után a törzsön gyakran 2—3 hajtás fejlődik, ezeket közvetlenül a törzs mellett késsel simán le kell vágni. A kerti olló erre azért nem alkalmas, mert a meggy héját megnyomogatja. A másodéves visszavágás után a törzs már több hajtást fejleszt, melyet eleinte mind meg kell hagyni; mert ha az egész törzsöt egyszerre a hajtások szükséges számára metszenék, akkor ez által, kivált viharos években és midőn a hajtások még gyengék, sok veszteséget szenvedhetnének; azért a felesleges hajtást csak lassanként szabad eltávolítani, hogy kellő tartalékról lehessen rendelkezni. Májusban először vágják ki a felesleges hajtások-

kat, a mi később még kétszer ismétlődik, úgy hogy a fiatal meggytörzsön többnyire csak a 2—3 legszebb hajtást hagyják meg, mely azonban lehetőleg az egész anyatörzs körül legyen elhelyezve, hogy egymást ne surolhassa. Ha az anyatörzs később megerősödik, néha 4—5 hajtást is hagynak rajta a pipaszár képzésre.

Augusztus hóban a levelezés kezdődik. Tudni illik a szárnak hagyott hajtásokon a levélkéket a körülöttök levő szemekkel együtt alulról felfelé a hajtás feléig késsel, de a héj megsértése nélkül, simára levágnak. Ezen eljárással az első évfolyam véget ér. A második évben az u. n. „Belczel“ metszésre (mint a meggytermelők nevezik) kerül a sor. Ez annyiból áll, hogy a 4—5 legfelsőbb szemnek kivételével, mely a koronaképzésre lesz fenahagyva, a többit óvatosan lecsipdesik, hogy oldalhajtás ne támadhasson, mert a szép pipaszár nem szabad, hogy metszési lapot mutasson és ennek veszik a lecsipdeséssel elejét. Ha az ültetvényben a fakoronák fejlődni kezdenek, a karókat kell kitűzdelni, még pedig úgy, hogy minden karó két meggytörzs közé rézsut északfelé essék, hogy mind a két törzs szárait oda lehessen kötni, de csak is a koronával, mert ha a szárok e miatt kissé ivelt hajlásuk lesznek is, a kifurás előtt különben is meg kell őket egyenesíteni. A karóknak észak felé állított rézsutos iránya azon előnnyel bír, hogy jégesőnél a szárok héjja a korona által ezen irányban félig-meddig védve van; a koronák szabályossága semmi különös tekintetet nem érdemel, mert azokra később különben sincs szükség. A harmadik évben ugyanis a koronákat metszik meg, tudni illik a megelőző évben a meggy szárokat fejlett koronákat februárban úgy kezelik, hogy a korona minden hajtását három szemre visszavágják, miáltal a szárok vastagabbak lesznek.

A meggy szár ültetést a gáztól mindig tisztán kell tartani s többször kapálni, mely alkalommal minden törzs körül tányérszerű mélyedést szoktak hagyni. A meggykertek öntözése csak az első évben tartós szárazság esetén ajánlatos, hogy a fiatal hajtások röviden ne maradjanak, a más két évben már nincs rá szükség, mert ezentul csakis vastagságban nőnek. Az így kezelt fák a harmadik év október haváig teljesen kinőttek és körülbelül october közepén metszésre kerülnek. Hogy szabálytalanság elő ne fordulhasson: minden három év óta kezelt törzsön valamennyi szárt kézi fűrésszel vágják le és hogy a meggytörzs mindig bog nélkül maradjon, a szárt mindig közvetlenül a törzsnél kell simán levágni. Együttal a koronát is elvárolítják, hogy a szállítás könnyebb legyen.

Ha például egy meggy kertben három év alatt 9000 meggy lett, úgy mint fentebb elősoroltuk, elültetve, akkor később, ha ezek megnövekedtek évente 10—12000 pipaszárt lehet vágni. Hogy mennyi ideig marad a meggykert hozamképes, azt határozottan állítani nem lehet; — hogy hosszú évek során hoz hasznot, azt mutatják a badeni kertek, hol nem ritkán 30 centimeter átmérőjű meggytörzseket találunk, melyek még most is használható anyagot adnak. A szárok elkészítése az esztergályost illeti ugyan, de mégis megemlíthető, hogy a pipaszárokat Badenben részint egészen, részint félig kidolgozzák, azaz megtakarítják, kifurják, bizonyos hosszúságra felvágják; vagy csupán

takarítják, mert tisztított állapotban alkalmasabbak a küldésre és jobb árt nyerne, mint nyersen. Ha a pipaszár összel levágya lett, fedél alá kerül, először nyitott pajtába, azután külön szárító kamarába csomósan keresztbe egymás fölé rakva, hogy a meleg mindenütt átjárhasson. Itt teljesen kiszárad és a kiegyenesítés után többé meg nem hajlik. A hajlítás arra készült faszorítóknak történik, a midőn a görbe helyet vizes ronggyal szokták nedvesíteni. Hajlítás után éles fűvel hosszában megsikálják, hogy a szárok jól megtisztuljanak és végre kifurják.

Elég munkát és fáradságot kíván hát az a meggyfa szár, míg selmeczi pipával a végén szánpba kerül és a bodor dohánnyüstnek csatornájaul szolgál.

P. L.

Elfogadható-e okszerűen a másodraj?

Látván a lelkes mozgalmat, mely a méhészet terén országsszerte megindult, bennem is felbuzdult a régi hév, e szép ügyet tőlem telhetőleg gyámolítani s előhaladásához legalább ahhoz hasonlóan befolylni, ki Appelles esetje alá a vásznat szövő.

A másodraj elfogadásáról óhajtók ez alkalommal megemlékezni.

Sok méhészt ismerek, kik Kis Jánossal¹⁾ együtt, egy kasból csak egy raj elfogadását javasolják. Én pedig bátran állíthatom, mert ötven évi praxisom győzött meg róla, hogy egy kasból két rajt okszerűen el lehet, e szerint tehát el is kell fogadni.²⁾ Ennek kivitele szoros összefüggésben áll a másod- és harmadraj kirajzásának, illetőleg a további rajzás megakadályozásának kérdésével. A hány méhész, annyi nézet; de annyi bizonyos, hogy a Kis János ajánlotta Záró módszer nem előnyös. Kis Jánosnak sok méhe volt s ezek néha egy nap tíz rajt is eresztettek; ilyenkor az anyazárokat annyiszor kellett kiszedegetni stb., hogy még ő maga sem volt ezt képes elvégezni, annyi teketóriával járt. A kinek két köpüje van, tanuljon rajta e módszerrel, de a kinek sok méhe van, bizza rájuk az anyaválasztást, jobban elvégzik őket, mint száz záró módszer. E módszer helyett bátran merem a t. méhésztársaknak a következő egyszerű, czélszerű és könnyű eljárást ajánlani; melynek az is előnyére szolgál, hogy egy anyaköpüből nem kettőt, de hármat is biztosan lehet szaporítani.

Eljárásom a következő:

Midőn valamelyik anyaköpüm első raját kibocsátotta, megjelölöm valami módon, nehogy elvételem; azután nyugodtan várom a másodrajt. A mint a másodraj kijött, befogom s leteszem és rögtön az anyaköpühöz sietvén, azt a méhszintől 5—6 lépésnyi távolságba helyezem. Az anyakast fejével félig vízzel felt kártyába³⁾ állítom s szájba vett vízzel jól beföcskendezem, hogy a nép a lépek közé huzódjék. Azután széthajtogatom a lépeket s ha sok méh és fiasítás van köztük, olyannyira, hogy még

¹⁾ Népszerű méhészköny.

²⁾ Ez ugyan a helyi viszonyoktól és az időjárástól fog függni, hogy lehet-e és kell-e?

³⁾ Kanna, kupa.

harmad- s negyedraj is várható volna; akkor a befogott másodrajt minden késedelem nélkül, az anyakas helyére állítom a méhszinbe. Ez eljárásomnak azon következménye lesz, hogy az anyakas künn levő méhei, valamint a lépek széjhajtogatásánál az anyakából utólag fölrepült méhek is, az anyakas eredeti helyén álló másodrajhoz fognak leszállani s annak népességét úgy megszorítják, hogy nem lesz sokkal gyengébb az elsőnél.

Most ismét az anyakasban folytatjuk munkálkodásunkat. Mindenekelőtt levagdosom a here sejtek fejait, nehogy a dolgozók haszontalanul elfecséreljék a kitöltésükre szükséges időt; az oldali satnya anyasejteket szintén kivágom s csak néhány szép nagyot hagyok meg.

A kast kellően kitisztítván, a másik 10 ölnyire fekvő méhszinbe viszem át (ebből látható, hogy az okszerű kezelésnek nagy előnyére válik, ha az embernek két méhese van) s letapasztom. Most még csak kevés tenni való van hátra; ez a másodrajt illeti s 1850-ig általam alkalmaztatott egyedül. Déltájban a másodraj köpjűjét is letapasztom és nem elől, de valahol oldalt hagyok kijáró lyukat s azután a köpü háta mögé állok. Kevés vártatva megjelennek az anyakas heréi, melyek régi helyüket keresvén, fölmásznak a röplyukra, innét azután valamennyit elpusztítom.

E szeriut az első raj jó, nem különben a második, mely az első legfeljebb öt nap alatt utoléri, az anyakas szintén kifogástalan, mert megszabadítottam heréitől és fiasítása van elég.

Igaz ugyan, hogy az anyakas az első öt napban gyéren hord, de azután csak oly serény és népes, mintha nem is rajzott volna.

Ime ez az én eljárásom, mely nem tudós mésterfogásokkal cifrázott záró módszer ugyan, de a mily egyszerű, ép oly könnyű és sikeres.

Sokan, kik követtek, azt mondják, hogy az anyakas helyére tett másodrajt, az anyakából visszatérő méhek kiűzik. Csálódnak! Hiszen alig van egy negyedőrája, hogy a méhek külön váltak, még egyforma szaguak, tehát miért űznék egymást? Más az, a mi kiűzetésnek látszik. A véghetetlen sok here¹⁾, mely az anyaköpből kint van és a másodraj építmény nélküli köpjűjébe tér be, a kas oldalain kezd föl és alá futkosni, mert lépet s mézet keres. Az ily lőtás-futáshoz nem szokott ifju raj megrémülten tódul ki a röplyukon; ez a látszólagos kiűzetés. Látni való azonban, hogy ez eset az én módszeremnél nem fordulhat elő, mert a másodrajhoz iparkodó heréket leölöm és így két népet mentek meg ily nagyehető s dologtalan társaktól.

Kisértsék meg t. méhésztársaim; kísérletekkel szerezzük a gyakorlatot.

(Méhészeti lapok.)

Mátyás Mihály.

EGYVELEG.

— A gyomlálás és magfa-választás, úgy a zöldöltés gyakorlati rendszerének megállapítása céljából Mik-

¹⁾ Némely kasban egy kupányira való is van.

lós Gyula bor. kormánybiztos elnöklete alatt s a központi piuczemester, valamint a vinczellér-képezdei igazgatók és szőlőszeti vándor szaktanárok jelenlétében értekezlet tartatik június 2-án Tarczalon, mely értekezlet után a szőlőszeti szaktanárok a következő rendben fogják az előadásokat tartani és a gyomlálást, valamint a zöld oltást gyakorlatilag bemutatni, ugymint: Gyürky Antal: Szent-György, Bazin, Galgóc, Nyitra. Fekete Pál: Ajnácskő, Fülek, Esztergom, Győr, Boglár, Kecskemét, Halas, Arad. Maurer János: Eger, Gyöngyös, Pöszony, Sopron, Szombathely, Keszthely. Szabó Lajos: Miskolc, S.-A.-Ujhely, Ungvár, Szikszó, Erdőbénye, Szőlöske. Gobóczy Károly: Nagy-Várad, Szabadka, Szeged. Krémer Fülöp: Sajó-Szent-Péter. Gábor József: Margitta és Székelyhid. Felkéretnek az illető hatóságok a kiküldött tanárok támogatására és a tanárok által kijelölendő határidők minél szélesebb körben való közzé tételre, úgy szintén a gyakorlati előadáshoz igényelt szőlőterületek kijelölésére. —

(M. f.)

— A tyukok gyomorkatharusa. A tyukoknál ezen betegség gyakran egészen egyedül vagy májbajjal együtt szokott fellépni. Az így megtámadott tyúk rögtön elveszti étvágyát, napokig éheznek, a nélkül, hogy csak egy szemet is ennék, hirtelen lesóványodik és tönkremegy. A szárnyasok ezen betegségét az öreg asszonyok vidéken közönségesen „Pip“-nek nevezik, a mi különben egész helytelen. Minden beteg állatnak, épen úgy, mint az embernek is, ha beteg, nyelve szennyes, fehérszínűvé lesz; nem használ ennélfogva még az sem, ha a tyuknak fél nyelvét ki is tépjük. A májbaj örökölhető és egy állatról a másikra tovább átterjedhet. Boncsolásnál a gyomor többnyire bizonyos zöldes s hüzs anyaggal telnek, a máj túlnagyának és gümös fekélyekkel megrakottnak találhatik. Báj kezdetén idejekorán alkalmazva Nux vomica gyakran jó eredményre vezet.

(G.)

* A dohánytermelés Ausztriában. Az osztrák képviselőház a budget vita alkalmával, tekintettel a dohánytermelés engedélyezése iránt benyújtott kérvények nagy számára, a következő határozatot hozta: „A képviselőházhoz a dohánytermelés engedélyezése iránt benyújtott kérvények nagy száma következtében a kormány utasittatik, hogy szakférfiak meghallgatásával tegye alapos tanulmány tárgyává azon igen fontos nemzetgazdasági kérdést: vajjon a monopolium fentartása mellett és ez uton befolyó állami bevétel csökkentése nélkül miképpen lehet a bajon segíteni. A kormány eljárása eredményéről a legközelebbi ülésszakban jelentést tenni köteles.“ (M. f.)

* Az öntözés rendkívüli előnyét mutatja ki a „Ferencz-csatorna részvénytársulat“ a földmívelési miniszterhez kis-sztapári birtokáról adott jelentésében, melyből is — általános érdekelten birván — a következőket közöljük: A terület az öntözés előtt 10 holdas darabokban 3 évi bértartamokra hasznóberbe volt adva; a föld elhanyagolt és gazos állapotban volt, trágyázva alig lévén, termő ereje folyton apadt, szóval az egész terület vajmi gyenge lábbon állott. A terület 1879-ben öntözésre berendeztetvén, here és fűmaggal bevetve műretté alakított, vetés előtt jól megtrágyáztatott, valamint az első év-

ben gond fordítottatott arra nézve is, hogy a régi gazdálkodásból eredő gaz és burján irtassék. Az öntözés előtti és utáni időszakot egybeahasonlítván, rendkívüli különbség mutatkozik, ugy a talaj és termés munkáltatásának könnyebbülésein, mint az elért termés mennyiség és minőségében is, különösen pedig a mennyiségben, mert az öntözés berendezése óta a termények mennyiségének három, sőt négyszeresére éretett el. Tájékoztatásul közöljük az 1880. évi termést: széna termeltetett 81,000 négyszög öl területen és négy kaszálás után lett 1820 metermázsa, adván tehát egy cat. hold 38 mmázsat. Zab kísérletképen vettetett és kétszeri öntözéssel 1600 négyszög ölon 45 pozsonyi mérő termést adott, mely kitűnő minőségű. Kender termeltetett 3000 öl gyepsőldben; négyszeri öntözéssel 3000 kéve 10—12 vastag és 10—13 láb kender nyeretett. Tengeri 300 négyszög öl területen 12 zsák (csöves) termett. Káposzta mintegy 2 cat. holdon mintegy 40,000 fej termett mely is a közeli piaczkon fejenként 5—6 krajczárértadatott el.

(M. f.)

— Hibaigazítás. Ezen lap 21. sz.-ban — „Közlemények a debreczeni kir. gazd. tanintézet kísérleti telkéről“ című czikkben — 162. oldal, 2-ik hasáb, felülről a 8-ik sorban: rászákba helyett rónákba olvasandó; a 163-ik oldal szintén 2-ik hasáb, fölülről 14-ik sorban 3840 metermázsa helyett 384 metermánya olvasandó. —

Üzleti heti szemle.

(A „Pesther Lloyd“ nyomán.)

Gabona és gyapjupiacz Budapest, 1881. majus 21-től majus 28-áig.

Buza szilárd üzlet, forgalom 70,000 metermázsa, ár 12 frt 60 kr.

Rozs lanyha üzlet, forgalom 4000 metermázsa, ár 10-40 frt.

Árpa rendes üzlet, forgalom — metermázsa, ár: takarmányárpa 6-50 frt, seres árpa 8 frt.

Zab jó üzlet, forgalom 4000 metermázsa, ár 6 frt 40 kr.

Törökbuza szilárd üzlet, forgalom 10,000 metermázsa, ár 5-90 frt.

Gyapju. Május 28-án. A medárdusi gyapju vásárra, mely rendszeren a május hó utolsó hetére esik, az idén azonban az elkésztett nyírás miatt csak jövő héten fog megtartatni, leginkább csak a losonczi, hevesi és tótországi tájékokról származó kétnyiretű gyapjukat hoznak fel. Ezen gyapjufajok beváltási árai semmi arányban sem állanak az üzlet ez időszertinti általános kedvezőtlen helyzetével, mi az üzlet nagyobb szerű fejlődését rendkívül hátráltatja. Csak ha a mosás sikerülne, mire a bő vizállás a kedvező időjárás remélni hagy, nagyobb forgalomra és készségesebb egyességre számíthatni. Hátmosásu egynyiratuakból csak keveset lehet várni a vásárra, annál inkább számítanak izgyapjubeli hozatalokra, melyek a tavalyinál 8—10%-al olcsóbb áron vevőkre akadáhatnak. A mi különö-

sen az utolsó heti üzletet illeti, több kisebb tétel gyárserűen mosott gyapju 146—155 frt közt váltakozó áron adattott el; azon kívül még vagy 100 mázsa szabadkai gyapju 65 forintnyi ár mellett, belföldi gyarak részére vásároltattak.

Gabona-árak:

minimum és maximum: Budapest majus 28. | Bécs majus 28.

Buza	11-60—13-45 frt	10-60—14-00 frt
Rozs	10-55—10-70 frt	11-10—11-80 frt
Árpa, takarmány	6-70—7-00 frt	6-50—7-25 frt
Árpa, szeszfőzésre	7-55—8-35 frt	8-80—9-50 frt
Árpa, seres	8-65—9-75 frt	9-90—10-60 frt
Zab	6-55—6-85 frt	6-40—7-55 frt
Törökbuza	5-85—5-95 frt	6-40—6-55 frt

Budapesti marhavásár majus 25-ikén. Összes felhajtás 1484 drb; nagy és 867 drb. apró marha. Ebből eladatott 29 drb. bika, 901 db. ökör, 417 db. vágó tehén, 125 db. fejős tehén, 12 db. bival, 644 darab borju, 223 darab bárány. Árak: bika darabonként 86—166 frt, ökör páronként 165—340 frt, vágó tehén páronként 130—280 frt, fejős tehén darabonként 74—195 frt, bival páronként 160—200 frt, borju darabonként 7—28 frt, bárány páronként 4—6 frt. Húsarak 100 kilonként: ökörhús 49—51 frt, tehénhús 47—49 frt, borjuhús 55—70 frt, bivalhús 42—46 frt.

Bécsi marhavásár majus 23-ikán. Összes felhajtás 3897 drb és pedig 1962 drb. magyar, 1377 drb. lengyel 558 drb. német fajta, melyből — — drb. ökör, — drb. tehén, — drb. bika és — drb. bival. Árak 100 kilonként: magyar hizó 47—58 frt, lengyel 46—53 frt, német 48—50 frt, tehén — — frt, bika — — frt, bival — — frt. Lábán darabonként — — frtot fizettek.

Kőbányai sertésvásár majus 27-én. (Az első magyar sertésbizaló és kölcsönelőgező részvénytársaság jelentése.) Kissé nagyobb szükséglet és kereslet mellett az üzlet szilárdult és hét végével élénkebb hangulat állott be.

Jegyzett árak: magyar válogatott áru 220—280 klgr. nehéz 55—55½ kr., 180—240 klgr., 54—54½ kr., öreg 300 klgr. tuli 52 kr., vidéki sertés 51—53 kr. Transitóban: szerb 50—53 kr., román 51—52½ kr., tüskés 50—51 kr. Fogyasztásul: szerb 48—49 kr., tüskés 48—49 kr.

Takarmány árak: bánáti tengeri 5.00 frt, román 6.10 frt. árpa 7.00. Helybeli állomány: május 20-án maradt: 82,135 darab; hozzá hajtattott: alvidékről kövér 4073 drb., sovány 1527 drb., Szerbiából 3806 drb., Romániából 346 drb., magyar államvasuttal 1120 drb., budai vámoknál 131 drb., együtt 11,003 drb., összesen 93,138 drb. Elhajtattott: Felvidékre 613 drb., Bécsbe (m. h. 407 drb.) 3402 drb., Csehországba 1778 drb., Bodenbachon át 1566 drb., Ruttkán át 1503 Budapesti fogyasztás 2468 drb., Kültelki fogyasztás 80 drb., magyar államvasuttal 34 drb. együtt 11,444 drb., marad állomány 81,694 drb. A részvény szállásokban 20,55 drb. van elhelyezve.

A egészségrendőri és transito szállásokban marad május 20-áról 11,796 drb., felhajtott: szerbiai 3806 drb., romániai 349 drb., együtt 4155 drb., összesen 15,951 drb., elhajtott 2973 drb., marad állomány 12,978 drb. és pedig 5833 drb. szerbiai és 7145 drb. romániai. Az egészségi vizsgálatnál eddig 1781 drb. a fogyasztás alól kivonatott és technikai czélokra feldolgoztatott.

Disznózsir gyenge üzlet, kész áru hordóval együtt 69.50—70.50 frt, julius és augustus havi kötésben hordó nélkül 67—67.50 frt.

Szalonna lanyha üzlet, vidéki szalonna 62—63 frt, városi áru 64.50—65.50 frt, füstölt szalonna 70—71 frt.

Bécsi sertésvásár majus 24-én. Összes felhajtás 3323 drb. és pedig 876 drb. nehéz, 1003 drb. közepéhez és 1444 drb. süldő; melyből 1579 drb. magyar, 144 drb. orosz-lengyel, 220 drb. szerb és 80 drb. oláh fajta. Árak 100 kilonként: nehéz 50—52 frt, közepéhez 45—49 frt, süldő 36—44 frt; szalonna és zsir 68—70 frt.

Felelős szerkesztő: GAMAUF VILMOS.

Fontos a gyapjutermelők- és gyapjukereskedőknek.

Az első magyar

gyapjumosó- és bizományi részvénytársulat Budapestén,

tizenkétévi létezése óta úgy a kül- mint a belföldi gyári piacokon nagy vevőközönséget biztosított magának. A mosógépek a legújabb mód szerint lettek berendezve és mindazon hiányok, melyek a tizenkét év alatt észlelhetők voltak, eltávolítottak. — A társulat e szerint azon helyzetben van, minden kívánalomnak a neki átadott gyapju jó mosásának, valamint gyors és előnyös eladásának minden tekintetben megfelelhetni. — Elfogad

zsiros-gyapjut, bunda-gyapjut,

mindennemű bőr- és tímárgyapjut, úgy a gyári mosásra, mint a bizományi eladásra. — A társulat szerény eladási jutalékot számít, kívánatra előleget is nyújt az érték kétharmadrészéig csekély kamat mellett.

A gyapju letételeért a gyári helyiségben az eladásig ragtárilleték és biztosítási díj nem fizetendő. Tervezetek kívánatra bérmentve küldetnek, minden kívántató felvilágosítás legkészségesebben adatik.

Az igazgatóság.

Visontai KOVÁCS LÁSZLÓ,
elnök.

(17.) (3—3.)

Piaczi árak.

A heti vásár		Egy hectoliter vagy metermázsá*						100 kilo		1 köbméter	1 kilo
helye	napja	tiszta buza	olegy buza	rozs	árpa	zab	törökbuza	széna	szalma	tüzifa	marhahús
á r a k r a j o z á r o k b a n											
Beszterozo		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brassó	majus 27	780	560	505	355	190	350	300	75	250	48
Osik-Szereda	majus 25	775	—	525	360	300	450	200	—	200	36
Décs		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Déva		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Erzsébetváros	majus 28	675	550	525	—	130	300	350	180	300	44
Fogarás		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
K.-Fehérvár		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gy.-Sz.-Miklós	május 21	830	—	575	525	250	475	330	100	160	40
Kolozsvár	május 26	820	—	650	—	240	360	250	240	350	46
M.-Vásárhely		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nagy-Enyed		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
N.-Szeben	május 27	710	590	560	—	220	360	180	100	300	44—48
Bogosvár	május 25	640	475	275	—	210	320	180	110	170	48
Sz.-Sz.-György		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sz.-Régen	május 26	762½	612½	600	—	257½	355	300	200	250	40
Sz.-udvarhely	május 24	800	650	550	—	250	375	260	60	220	40

*) A csillaggal jelelt árak metermázsára értendők.

Mellékletek

100 darabonként 1 forint 50 kr-ával számíthatnak.

A hirdetés szövegét a t. megrendelők minden külön díj nélkül tetés szerint akarhányszor változtathatják.

Az „Erdélyi gazda” hirdetési díjszabályzata.											
A kívánt tér megnevezése	széri hirdetésnél										
	1	3	6	12	18	24	30	36	42	52	
	fizetendő forint										
1/16 v. egész oldal	7	20	35	65	95	120	140	160	180	210	
1/16 v. fél „	4	10	18	33	48	60	70	80	90	105	
1/16 v. negyed „	3	6	9	17	24	30	35	40	45	53	
1/16 v. nyolczad oldal	2	3	5	9	12	15	18	20	23	27	
1/16 v. tizenhatod „	1	2	3	5	6	8	9	10	12	14	
Ezenkívül 30 kr. bélyegdíj annyiszor, a hányszor a hirdetés megjelenik.											

Egyletünk t. tagjai és lapunk t. előfizetői

25% vagyis egy negyedrészen engedményben részesülnek ha hirdetésük beküldésekor tagsági vagy előfizetői minőségükre hivatkoznak.